

Per altra banda, el CRM també és un node dintre d'una xarxa temàtica de recerca de nova creació, en aquest cas de Dinàmica no lineal en Sistemes Biofísics (DINOLISIBI). Aquesta nova xarxa neix gràcies a la convocatòria de l'Agència Estatal d'Investigació de Redes de Investigación i té com a responsable al CRM a Josep Sardanyés. Els grups que hi participen comparteixen una metodologia basada en la ciència no lineal per aplicar-la a problemes biològics.

La incorporació del CRM a ambdues xarxes enforteix el compromís del centre a l'hora d'es-

tablir noves col·laboracions multidisciplinàries amb altres grups de recerca i institucions.

Referències

- [1] D. Oro, Ll. Aledà, A. Hastings, M. Genovart, J. Sardanyés. Social copying drives a tipping point for nonlinear population collapse. *Proc. National Academy Sciences*, USA 120 (11), (2023) doi:10.1073/pnas.2214055120.
- [2] J. Kock: Whole-grain Petri nets and processes, *Journal of the ACM*, vol. 70 (1), pp.1-58 (2023). DOI: <https://doi.org/10.1145/3559103>.

La veu de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

Una visió introspectiva

Xavier Jarque

Professor de la UB i director de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer

En el darrer article començava parlant de qüestions meteorològiques. Érem a finals de febrer d'enguany i la notícia a tots els mitjans de comunicació era la possible nevada que havia de caure a Catalunya. Finalment va ser ben poca cosa, però. Avui som a la primera setmana del mes d'agost, i us escric des de casa, a Sant Sadurní d'Anoia, una tarda d'estiu més aviat suau. Venim, això sí, d'uns dies de molta calor i sembla que s'anuncia una pròxima setmana molt calorosa una altra vegada. Això seria del tot normal i poc preocupant donada l'època de l'any si no fos per la poca pluja que hem acumulat els darrers mesos i conseqüentment el perill d'incendis com el de Colera i Llança que hem viscut els darrers dies. A Sant Sadurní la mitjana històrica anualitzada de pluja se situa al voltant dels 550 litres per metre quadrat i aquest any ha estat de menys de 200 litres per metre quadrat, per tant, la verema es presenta d'allò més complicada, per tant la quantitat de vi disponible baixarà fortament.

Premi Ferran Sunyer i Balaguer 2023

Com ja sabeu, i de fet us en parlava en el darrer número, el premi Ferran Sunyer i Balaguer de l'any 2023 va ser per Xavier Fernández-

Real i Xavier Ros-Oton per l'obra *Integro-Differential Elliptic Equations*. El dia de Sant Jordi d'enguany, en l'acte del Cartell de premis de l'IEC, va recollir el premi Xavier Ros-Oton.

Xavier Ros-Oton, recollint el premi

DITMAE i DIMAT-Pirineus

Després de l'edició del DITMAE de Figueres al febrer, el dissabte 15 d'abril vàrem fer la segona edició del DIMAT-Pirineus a la Seu d'Urgell. Els cursos pel jovent van anar a càrrec d'Alejandra Cabaña (Universitat Autònoma de Barcelona) amb una xerrada sobre l'atzar i

les successions de cares i creus, Núria Fagella (Universitat de Barcelona) que va parlar de les fractals a la natura, i Josep Àlvarez Montaner (Universitat Politècnica de Catalunya) amb una presentació sobre aplicacions de les estructures algebraïques. Finalment, Yolanda Guevara (substituint Anna Bosch Camós que havia estat la ponent a Figueres) va ser l'encarregada de la sessió destinada al professorat de secundària parlant sobre *la transformació de figures geomètriques en la història de les matemàtiques, una eina per a treballar la geometria a l'aula de secundària*.

Borses de viatge i altres projectes

En l'edició d'aquest any 2023, les borses de viatge es van concedir als projectes següents.

- Antoni López Martínez (UPV), per fer una estada de tres mesos a Université de Mons (Bèlgica)
- Elena López Navarro (UPV), per fer una estada de tres mesos a la Università degli Studi di Messina (Itàlia).
- Dorota Mlynarczyk (UAB), per fer una estada de dos mesos a la University of Nevada, Reno (Estats Units)
- Josep Miquel Martínez Marín (UV), per fer una estada de dos mesos a la Università degli Studi di Firenze (Itàlia).

Desitgem que les estades siguin d'allò més enriquidores i donin un impuls i una oportunitat a les carreres d'aquests joves recercaires.

Els números de la Fundació

El pressupost de la Fundació Ferran Sunyer i Balaguer és estable amb un petit romanent. Els ingressos bàsicament provenen del lloguer dels espais que la fundació té en propietat al barri del raval i les despeses corresponen a les pròpies de la fundació (premi Ferran Sunyer i Balaguer i borses de viatge). Les activitats DITMAE i DIMAT-Pirineus es gestionen des de la fundació però reben finançament des de l'ajuntament de Figueres i diverses fonts de les comarques pirinaïques, respectivament. Cal agrair la feina des de la gerència de l'IEC en l'elaboració dels pressupostos anuals.

El patronat de la fundació està format per la presidenta de l'IEC, Teresa Cabré i Casellví,

que fa funcions de presidenta del patronat, la presidenta de la Secció de Ciències i Tecnologia de l'IEC, Àlícia Casals i Gelpí, vicepresidenta del patronat, el secretari general de l'IEC, Àngel Messeguer i Peypoch, en funcions de secretari del patronat i els vocals, Montserrat Alsina (presidenta de la Societat Catalana de Matemàtiques), Lluís Alsedà (director del Centre de Recerca Matemàtica), Josep Amat (UPC, IEC) Marta Casanellas (UPC), Natàlia Castellana (UAB), Manuel Castellet (UAB, IEC), Núria Fagella (UB) i Josep Maria Miret (UdL).

Els membres del patronat són, doncs, un equilibri entre patrons que representen les diferents institucions vinculades a la fundació, com el propi Institut d'Estudis Catalans, el Centre de Recerca Matemàtica o la Societat Catalana de Matemàtiques, i patrons individuals. Aquests darrers són matemàtics de les universitats catalanes en representació de la comunitat local, i en Josep Amat (catedràtic d'enginyeria de la UPC jubilat amb una forta estima per l'art de les matemàtiques) qui manté el lligam de la fundació amb l'àmbit familiar del Ferran Sunyer i Balaguer.

La secretaria de la Fundació

Ara bé, en l'organigrama anterior no hi surt una peça fonamental per tal que la fundació pugui dur a terme la seva feina ordinària (i extraordinària): la secretaria. Fins va ben poquet i des de fa molts anys (potser en Manuel Castellet ens podria dir exactament quants...) la secretaria de la fundació ha estat a càrrec de la Marta Viñuales. Als darrers mesos, amb l'entrada de la Teresa Cabré com a presidenta de l'IEC, la Marta va passar a ser la cap de secretaria de la institució (càrrec que ja havia ocupat molts anys enrere, si no m'erro). Amb tot, la Marta ha continuat lligada a la fundació tot fent el traspàs de la secretaria a la Roser Rodríguez, l'actual secretària de la fundació.

La Marta Viñuales es va jubilar la passada primavera en un acte emotiu al patí de l'Institut. Una secretaria es pot dur a terme amb diferents sensibilitats professionals. En el cas de la Marta la seva sempre ha estat una sensibilitat professional amb iniciativa, opinió, i discrepància si així ho considerava, criteri

per tractar els temes importants, pendent dels terminis, i detallista en la preparació de les reunions del patronat. És a dir una sensibilitat professional d'estima per la fundació. Ha estat un plaer compartir aquests anys tant en l'àmbit professional com personal. Sort en la nova etapa de vida.

Apunt personal

Sempre m'agrada acabar aquest petit article parlant de temes de caràcter personal o de la nostra comunitat matemàtica lligades d'alguna forma o un altre amb la fundació. Aquest cop volia comentar que aquest curs acadèmic 2022-23 s'ha jubilat en Jaume Llibre, catedràtic de la Universitat Autònoma de Barcelona i en cert sentit iniciador, juntament amb el seu director

de tesi Carles Simó, d'una llarga tradició de recerca en sistemes dinàmics al nostre país i arreu. Ell va ser el meu director de tesi, en el període 1991 a 1995. No cal dir que tinc molts bons records d'aquells anys i que li dec al Jaume els meus inicis com a recercaire.

I el lligam amb la fundació? Bé, un lligam clar és que ara jo en soc el director (ups!). Però no és pas aquest el que volia posar en relleu. Durant el sopar que el departament li va organitzar vaig seure molt a prop del Joaquim Bruna. A mig sopar em va preguntar quines eren les activitats de la fundació. Les hi vaig enumerar. D'acord amb el seu tracte directe i punyent em va contestar: *Així doncs, les de sempre, no?* No vaig saber massa què respondre. Potser és hora de posar-nos les piles, vaig pensar.

La veu de la FEEMCAT

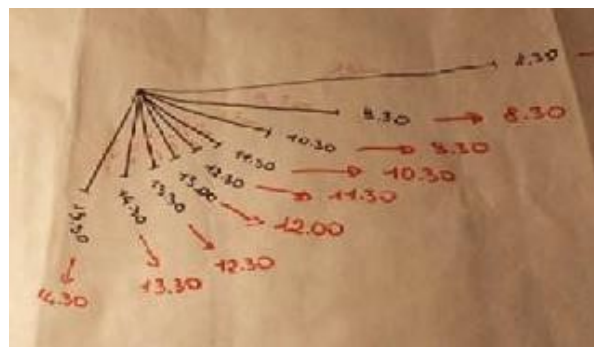
La Jornada Anual d'Ensenyament de les Matemàtiques d'APaMMs

Xavier Vilella
membre d'APaMMs

APaMMs és l'Associació de Professors i Mestres de Matemàtiques de Catalunya, creada el 1995. Ens dediquem a dinamitzar l'Educació Matemàtica en els nostres centres de treball, en els cercles on ens movem, en les comarques on vivim. Tenim socis repartits per diferents comarques barcelonines, com: el Maresme, el Vallès, Osona, el Bages i el Berguedà... i també al Barcelonès. La funció professional dels socis abasta tots els nivells de l'ensenyament, des d'Educació Infantil a la Formació de Professorat. Ens comuniquem i intercanviem informació i experiències: compartim el que fem, els dubtes i les propostes de solució que anem descobrint i experimentant.

Una de les activitats principals d'APaMMs és la jornada didàctica que celebrem anualment. A continuació s'expliquen breument les tres darreres Jornades d'Ensenyament de les Matemàtiques, celebrades el 2021, 2022 i 2023.

XVIII Jornada 2021: Dels patrons a les fórmules: buscant regularitats i relacions per explicar el món

El tema de la jornada del 2021 era la modelització o la generalització de patrons. El seu desenvolupament es va encarregar al Grup Vilatzara (GV), de l'ICE de la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB). Van conduir l'activitat en Manel Sol, en Jaume Serra i en Xavier Vilella.

Ombres i restes ibèriques: matematitzar contextos a primària i secundària